LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠEIMOS KORTELĖS ĮSTATYMAS

2018 m. birželio 30 d. Nr. XIII-1406
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato asmenis, turinčius teisę į šeimos kortelę, šeimos kortelės turėtojų teises ir pareigas, valstybės ir savivaldybių institucijų, viešųjų ir privačiųjų juridinių asmenų kompetenciją, Šeimos kortelės programos finansavimą.

2. Šis įstatymas taikomas nuolatiniams Lietuvos Respublikos gyventojams, atitinkantiems šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Gausi šeima** – tėvai, globėjai (rūpintojai), kurie augina ir (ar) globoja (rūpina) tris ar daugiau vaikų iki 18 metų, taip pat susituokęs asmuo, su kuriuo teismo sprendimu dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium yra likę gyventi jų trys ar daugiau vaikų iki 18 metų, arba vienas iš tėvų ir jų trys ar daugiau vaikų iki 18 metų, taip pat jų nedirbantys ir savarankiškos veiklos nevykdantys nesusituokę ir savo vaikų neturintys pilnamečiai vaikai iki 24 metų, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą ar pagal formaliojo profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės studijų formos programą, arba bendrojo ugdymo mokyklas baigę šių šeimų vaikai laikotarpiu nuo bendrojo ugdymo programos baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos.

2. **Šeima, prižiūrinti (slauganti) neįgalųjį**, – šeima, kurioje kartu su globėju, kuriuo paskirtas vienas iš tėvų, gyvena asmuo, teismo pripažintas neveiksniu tam tikroje srityje ir kuriam šioje srityje yra nustatyta globa, arba šeima, kurioje kartu su tėvais gyvena asmuo, kuriam nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ir mažesnis darbingumo lygis.

3. **Šeimos kortelė** – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka išduotas dokumentas, kuriame įrašytas šeimos kortelės turėtojo vardas, pavardė, kortelės identifikacinis numeris, arba į išmanųjį įrenginį atsisiunčiama mobilioji šeimos kortelės programa.

4. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

3 straipsnis. Teisė į šeimos kortelę

1. Teisę į šeimos kortelę turi kiekvienas gausios šeimos narys arba šeimos, prižiūrinčios (slaugančios) neįgalųjį, narys (toliau – šeimos kortelės turėtojas):

1) tėvas, motina, globėjas (rūpintojas), jų sutuoktiniai ar vienas iš tėvų, kuris augina ir (ar) globoja (rūpina) tris ar daugiau vaikų arba prižiūri (slaugo) neįgalųjį;

2) kiekvienas vaikas, iki jam sukaks 18 metų; vyresni negu 18 metų vaikai ar buvę globojami vaikai, jeigu jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės studijų formos programą (įskaitant ir akademinių atostogų laikotarpį), bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 24 metai;

3) asmuo, kuriam nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ir mažesnis darbingumo lygis ir kuris gyvena kartu su tėvais, – neapibrėžtą laikotarpį;

4) asmuo, teismo pripažintas neveiksniu tam tikroje srityje ir kuriam šioje srityje yra nustatyta globa, gyvenantis kartu su globėju, kuriuo paskirtas vienas iš tėvų, – neapibrėžtą laikotarpį, išskyrus atvejus, kai įsiteisėja teismo sprendimas, kad tokiam asmeniui nustatyta globa toje srityje pasibaigia.

2. Teisę į šeimos kortelę praranda tie tėvai arba vienas iš tėvų, dėl kurių teismas priėmė sprendimą dėl laikino ar neterminuoto tėvų (tėvo ar motinos) valdžios apribojimo; globėjas ar rūpintojas, kurie teismo nutartimi nušalinti arba atleisti nuo globėjo ar rūpintojo pareigų; šeimyna, kuri jos dalyvių arba teismo sprendimu yra atleista nuo vaikų globėjo (rūpintojo) pareigų arba teismo sprendimu yra nušalinta nuo vaikų globėjo (rūpintojo) pareigų.

3. Vaikas, kuriam išduota šeimos kortelė, nepraranda teisės į šeimos kortelę šio straipsnio 1 dalyje nustatytu laikotarpiu, nors šią teisę prarado vienas iš tėvų, globėjas (rūpintojas), šeimynos dalyvis arba sumažėjo vaikų, sudariusių gausią šeimą, skaičius.

4. Tuo atveju, kai šeimos kortelę turintiems tėvams gimė vaikas arba vienas iš tėvų tapo vaiko globėju (rūpintoju), šis vaikas įgyja teisę į šeimos kortelę, nors šią teisę prarado kiti gausios šeimos vaikai.

5. Gausioms šeimoms ar šeimoms, prižiūrinčioms (slaugančioms) neįgalųjį, nemokamai išduodama viena šeimos kortelė. Prireikus kiti gausios šeimos ar šeimos, prižiūrinčios

(slaugančios) neįgalųjį, nariai šeimos kortelę gali įsigyti vadovaujantis Šeimos kortelės išdavimo ir naudojimo tvarkos aprašo nuostatomis.

4 straipsnis. Šeimos kortelės turėtojo teisės

1. Šeimos kortelės turėtojas turi teisę naudotis gausioms šeimoms ir šeimoms, prižiūrinčioms (slaugančioms) neįgalųjį, skirtomis lengvatomis, paslaugomis ar privilegijomis, taip pat prekėms ar renginiams taikomomis nuolaidomis.

2. Šeimos kortelės turėtojas turi teisę naudotis šeimos kortele arba mobiliąja šeimos kortelės programa visose vietose, pažymėtose specialiu ženklu „Šeimos kortelė“.

5 straipsnis. Šeimos kortelės turėtojo pareigos ir šeimos kortelės galiojimo sustabdymas

1. Jeigu pasikeičia šeimos kortelėje nurodyti duomenys arba jos turėtojo gyvenamoji vieta, taip pat tais atvejais, kai šeimos kortelė yra pamesta, pavogta arba kitaip prarasta, šeimos kortelės turėtojas apie tai turi nedelsdamas raštu pranešti šeimos kortelę išdavusiai institucijai.

2. Jeigu šeimos kortelę išdavusi institucija nustato, kad šeimos kortelės turėtojas prarado teisę į šeimos kortelę, šeimos kortelės galiojimas sustabdomas. Jeigu šeimos kortelės turėtojas naudojasi mobiliąja šeimos kortelės programa, jam praradus teisę į šeimos kortelę, stabdoma galimybė naudotis mobiliąja šeimos kortelės programa.

6 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių institucijų, viešųjų ir privačiųjų juridinių asmenų kompetencija

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina Šeimos kortelės programą, kurioje nustatomi šios programos įgyvendinimo tikslai, uždaviniai ir priemonės, užtikrinančios šeimos kortelės naudojimą šalies mastu, ir įtvirtinamos Šeimos kortelės programos finansavimo nuostatos.

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministras tvirtina Šeimos kortelės išdavimo ir naudojimo tvarkos aprašą, kuriame nustatomos šeimos kortelės išdavimo ir naudojimo sąlygos, šeimos kortelės ir mobiliosios šeimos kortelės programos galiojimo ir jo sustabdymo sąlygos, gausių šeimų ir šeimų, auginančių (slaugančių) neįgalųjį, apskaitos tvarka, specialaus ženklo „Šeimos kortelė“ naudojimo tvarka, kitos nuostatos, reglamentuojančios šeimos kortelės naudojimą.

3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija užtikrina:

1) šeimos kortelių gamybą ir mobiliosios šeimos kortelės programos sukūrimą;

2) specialaus ženklo „Šeimos kortelė“ gamybą;

3) informacinės sistemos, reikalingos šio įstatymo nuostatoms įgyvendinti, sukūrimą ir priežiūrą.

4. Šeimos kortelės išdavimo ir naudojimo tvarkos aprašo nuostatas įgyvendina socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota institucija.

5. Savivaldybės administracija užtikrina Šeimos kortelės programos įgyvendinimo priemonių organizavimą ir koordinavimą savivaldybės teritorijoje. Savivaldybių tarybos turi teisę savo sprendimais asmenims, turintiems teisę į šeimos kortelę, suteikti papildomų lengvatų, galiojančių tos savivaldybės teritorijoje.

6. Viešieji ir privatieji juridiniai asmenys įgyvendinant šeimos kortelės programą dalyvauja savanoriškai, sudarę sutartis su socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota institucija arba savivaldybių administracijomis, teikdami asmenims, turintiems teisę į šeimos kortelę, lengvatas, paslaugas ar privilegijas, taikydami jiems nuolaidas prekėms ar renginiams. Viešųjų ir privačiųjų juridinių asmenų dėl dalyvavimo įgyvendinant Šeimos kortelės programą patiriamos išlaidos yra finansuojamos šių asmenų lėšomis.

7 straipsnis. Šeimos kortelės programos finansavimas

Šeimos kortelės programa finansuojama iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų.

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

2. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, socialinės apsaugos ir darbo ministras, savivaldybių tarybos iki 2019 m. birželio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė